UUTISET

Valio-jutun käsittely jatkuu

Valion maitojen hintakiistan käsittely jatkuu markkinaoikeudessa ensi viikolla.

Kiista on Valion ja kilpailu- ja kuluttajaviraston välinen ja koskee perusmaitojen hinnoittelua. Virasto katsoi viime joulukuussa Valtion käyttävän väärin määräävää markkina-asemaansa ja esitti tälle yli 70 miljoonan euron seuraamusmaksun.

Valio ilmoitti alkuvuodesta nostavansa perusmaitotuotteiden hintoja 30 prosentilla.

Valio kiistää syytteet ja sanoo, että perusmaitojen tukkuhinta on ollut kannattava, kun taas saalistava hinta edellyttäisi tappiota.

Valion mukaan kilpailuvirasto pyrkii ajamaan yhtiötä pois Suomen perusmaitomarkkinoilta. Viraston mielestä taas Valio pyrki saamaan Arlan tuontimaidon pois markkinoilta.

Asian käsittely alkoi markkinaoikeudessa tällä viikolla ja jatkuu koko ensi viikon. Loppulausunnot annetaan 25. marraskuuta ja oikeuden päätöstä odotetaan tänä vuonna.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Fennia menestyi vertailussa

Fennia nousee vuoden ykköseksi vakuutusyhtiöistä. Sen palveluihin ovat tyytyväisiä niin yksityishenkilöt kuin yrityksetkin.

Epsi Ratingin tekemä selvitys on suosiollinen koko vakuutusalalle. Melkein kaikkien asiakkaat ovat nyt tyytyväisempiä kuin edellisvuosina.

”Se on nyt korkeimmalla tasolla mittaustemme aikana”, Epsin toimitusjohtaja **Mats Nybondas** sanoo.

Fennia ottaa selkeän kaulan yritysasiakkaiden parhaana. Se sai selvityksessä parhaat tulokset kaikilla mittareilla. Fennia oli kärjessä myös viime vuonna.

Pohjola kiri kakkoseksi selkeällä parannuksella. Lähi-Tapiola otti sarjassa pronssia. Yritykset antavat sille kokonaisuudesta silti vain tyydyttävän numeron kuten Pohjolallekin.

Tapiola ja Lähivakuutus fuusioituivat Lähi-Tapiolaksi. Uusi yhtiö sijoittuu puoliväliin, mitä kumppanukset arvostettiin edellisvuosina.

Yritysasiakkailla näyttää olevan ristiriitaiset käsitykset If Vahinkovakuuttajan toiminnasta. Sillä on huonoin tyytyväisyysaste. Tulokset heikkenivät selvästi viime vuodesta.

Yksityisasiakkaiden parissa If sen sijaan menestyi. Sille mitataan suurin parannus. If jää kuitenkin alle keskiarvon kuten peränpitäjä Pohjolakin.

Keskinäisten yhtiöiden kolmikkoa yksityisasiakkaat arvostavat eniten. Pieni Turva Tampereelta on kärjessä kahden edellisvuoden tapaan.

Lähi-Tapiola ja Fennia peesaavat Turvan takana. Molemmat paransivat selkeästi ja kirivät aivan ykkösen kantaan. Turvan arvosanat vähän laskivat.

Yksityisasiakkaiden vakuutuksissa kärkinelikko yltää hyvään tai erinomaiseen palveluun ja vie alan keskiarvonkin sinne. Pohjola jää tyydyttävälle tasolle.

Tanska kiilaa Suomen ohi pohjoismaisessa yritysasiakkaiden palveluvertailussa. Suomi on kakkonen ja Ruotsi kolmonen. Norja pitää perää.

Apsi Rating analysoi vakuutusyhtiöitä 30 liiketoiminnan alueella. Pohjoismaissa ja kansainvälisesti tutkimukset tehdään samalla tavalla.

Suomessa haastateltiin puhelimitse 3 000 yritysten ja yksityisten asiakasta. Yhtiöistä ovat mukana vain yli kymmenen prosentin markkinaosuuden toimijat.

JUHANI VIITALA

Energiapolitiikan tavoitteet kohdallaan, mutta toteutus ontuu

Käytännön teot ja päätökset ovat usein ristiriidassa energiapolitiikan tavoitteiden kanssa, Energiateollisuus kritisoi. Sähköverkon uudistaminen myrskyjen varalta ei onnistu nykyisellä rahoituksella.

Suomen energiapolitiikan tavoitteena on toimitusvarma, kustannustehokas, vähän hiiltä käyttävä ja omavarainen energiajärjestelmä. Energiateollisuuden toimitusjohtaja **Juha Naukkarinen** pitää tavoitteita oikeansuuntaisina. Ongelmia sen sijaan löytyy toteutuksesta.

”Konkreettisia esimerkkejä päätöksenteon epäjohdonmukaisuudesta löytyy valitettavan paljon”, Naukkarinen sanoo.

Esimerkiksi EU:n energia- ja ilmastopoliittisen ohjausjärjestelmän monimutkaisuus aiheuttaa ongelmia.

Lisäksi suurin osa sähköntuotannon investoinneista perustuu poliittisiin tukiin, eikä markkinoiden ohjaukseen.

”Päästövähennystavoitteen markkinaehtoiseksi ohjausjärjestelmäksi valittiin päästökauppa. Samalla kuitenkin luotiin sen kanssa päällekkäinen ja vaikutuksiltaan ristikkäinen uusiutuvien energialähteiden tavoite- ja tukijärjestelmä”, Naukkarinen selittää.

> Konkreettisia esimerkkejä päätöksenteon epäjohdonmukaisuudesta löytyy valitettavan paljon.«
>
> JUHA NAUKKARINEN

Siitä syystä päästökaupan vaikutus ja energiamarkkinoiden toimivuus ovat heikentyneet.

Kotimaassa kaihertavat rakentamismääräykset ja rakennusten energiatodistukset.

Miljardien investoinnit sähköverkkoon

Energiateollisuus on huolissaan sähköverkon uudistamisen rahoituksesta. Uudistaminen maksaa neljä miljardia euroa seuraavan viiden vuoden aikana.

Tavoitteena on lyhentää olennaisesti myrskyjen ja lumikuormien aiheuttamia sähkökatkoja nykyisestä.

Energiateollisuuden puheenjohtajan **Matti Rintasen** mielestä nykyisin sallittu tuottotaso ei anna riittäviä rahkeita tehdä niin paljon investointeja.

”Tarvitaan nykyistä korkeampi tuottotaso, jotta se kannustaisi omistajia investoimaan sähköverkkoon. Energiavirasto olisikin vakavasti mietittävä uusia menetelmiä sallitun tuoton määrittämiseksi.”

Verkkotoiminnalle sallittu tuotto on laskenut kolmeen prosenttiin.

AIMO VAINIO

Vaasan Inka-hankkeen isä uskoo uusiutuvaan energiaan

VAASA (MT)
Kun Vaasa valmistautui hakemaan Innovatiiviset Kaupunkiseudut (Inka) -hanketta, valikoitui hakemuksen painopistealueeksi kestävät energiamuodot.

Dekaani, sähkö- ja automaatiotekniikan professori **Erkki Antila** vaikutti hankehakemuksen taustalla alusta alkaen.

”Tuolloin elettiin loppuvuotta 2010. Vaasan seudulle on muodostunut merkittävä energiateollisuuden klusteri, joten kestävät energiamuodot oli hyvin luonteva valinta painopistealueeksi. Alusta asti oli selvää, että energia-ala on kärkenämme”, Antila taustoittaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön avasi haun, jonka jälkeen Vaasan kaupunki kutsui koolle teollisuuden ja kaupungin edustajia.

”Energy Vaasa -ryhmä, jonka puitteissa alan toimijat olivat kokoontuneet aiemmin, muodosti rungon hakemusluonnoksen luomisessa.”

Energy Vaasa on henkilöryhmä, joka koostuu muun muassa teollisuuden vaikuttajista sekä konsulteista.

”Inka vaikuttaa koko Suomeen”

Erkki Antilaa pidetään miehenä Vaasan Inkan takana. Hänen panoksensa oli ratkaiseva, kun Vaasa valikoitui Oulun, Joensuun, Jyväskylän ja Tampereen seuraan viiden Inka-kaupungin joukkoon.

Valtio kohdentaa Inkan puitteissa erityistä rahoitusta Vaasan seudulle energiahankkeisiin. TEM ei jaa rahaa itse, vaan sen tekee Tekes. Valtion rahoitusta aletaan jakaa vuonna 2014.

Antila kuitenkin korostaa, että kokonaisuudesta hyödytään huomattavasti Vaasaa laajemmin.

”Vaasasta on muodostunut viimeistään nyt koko Suomen energiapääkaupunki. Inkan piirissä olevat kaupunkiseudut on kuitenkin vastuutettu huolehtimaan yleisemmin alan kehityksestä. Olemme tehneet aiemmin yhteistyötä eri puolilla Suomea, ja nyt se syventyy entisestään.”

Professorin mukaan on odotettavissa, että lukuisat yhteistyöhankkeet ulottuvat maaseudulle.

”On tärkeää vahvistaa energiaomavaraisia yksiköitä kaikkialla maassa.”

Vaasan kumppanuuskaupungit Inkan puitteissa ovat Lappeenranta ja Pori.

JOHANNES TERVO

Elämäntyönsä energia-alalla tehnyt Erkki Antila iloitsee Vaasan yltämisestä viiden Inka-kaupungin joukkoon Suomessa.

Älykkäät energiaratkaisut tulevaisuutta

Yritykset muodostavat Vaasan seudun energiateknologiakeskittymän ytimen. Huippuosaamista alueella on esimerkiksi sähkön tuotannossa, siirrossa ja käytössä, sähköverkkojen suojauksessa, uusiutuvan energiantuotannon ratkaisuissa sekä energiatehokkuudessa.

Innovaatiotoiminnan ja korkeakouluverkon kehittäminen paiskaavat tiiviisti kättä.

”Katsoisin, että yhteistyö kasvaa ja tiivistyy luontaisesti nykyisestään. Yliopistojen sidosryhmien vaikutuspiiri vahvistuu Inkan myötä”, Antila pohtii.

Älykäs energiantuotanto, älykkäät sähköverkot sekä energiatehokkuus ovat tavoitteita, joita kohti edetään erilaisin demonstraatio- ja pilottihankkein.

Mittava ura energia-alalla

Antila nimettiin vuonna 2007 professoriksi Vaasan yliopistoon ja 2010 teknillisen tiedekunnan dekaaniksi. Tätä ennen hän ehti työskennellä energia-alalla tietoliikenne- ja automaatiohankkeiden parissa miltei neljän vuosikymmenen ajan.

Hän oli töissä nykyisellä ABB:llä, ja komennukset eri puolilla maailmaa kestivät jopa vuosia.

”Siirtyminen yliopistolle on ollut tässä vaiheessa hyvä ratkaisu. Matkapäiviä ei enää kerry samassa määrin”, 65-vuotias professori toteaa.

Luotto energia-alan nousuun Suomessa on pitkäaikaisella vaikuttajalla vahva.

”Itse ajattelen, että Suomea eteenpäin vieviä teknologisia löydöksiä ilmenee mitä todennäköisimmin tieteenalojen rajapinnassa, eli soveltuvassa tutkimuksessa.”

JUKKA KOIVULA

Suomen uusin biokaasulaitos jauhaa energiaa Jepualla

UUSIKAARLEPYY (MT)
Jepualle on valmistunut Suomen uusin biokaasulaitos, jossa käsitellään enimmäkseen sikaloiden lietettä, mutta mukana on myös kasvijätettä ja vihreää massaa. Myös turkiseläinten jätöksiä ja teuraseläinten jäänteitä käsitellään laitoksessa.

”Laitos on kooltaan suuri, ja tuottaa vuosittain energiaa reilut 23 gigawattituntia. Puolet käsiteltävästä aineksesta on sianlantaa”, toteaa toimitusjohtaja **Kurt Stenvall**.

Kokonaiskustannukset biokaasulaitoksen rakentamisessa nousevat 11 miljoonan euron pintaan.

”On laskettu, että hanke maksaa itsensä takaisin 9,5 vuodessa”, toteaa Stenvall.

Jeppo Biogas Ab:n taustarahoittajina on alueen yrityksiä, merkittävimpänä Suomen pienin itsenäinen energiayhtiö Jeppo Kraft Andelslag.

Toimintaympäristö kunnossa

Useamman tekijän on oltava kohdillaan, jotta merkittävän taloudellisen panostuksen vaativa biokaasuhanke liikahtaa eteenpäin.

”Jepualla ympärysalueineen on riittävästi raaka-aineita, tarpeeksi kuluttajia sekä ehkä tärkeimpänä kaikista halu tehdä vihreää energiaa”, Stenvall puntaroi.

Biokaasulaitoksen pääasiallinen käyttöaines, sianlanta, kulkeutuu paikan päälle putkistojen kautta neljästä lähialueen sikalasta. Turkiseläinten ulosteita, teurasjätettä sekä kasvimassaa kuskataan paikalle kumipyörien päällä.

Lopputuotteena syntyvä biokaasu myydään energiana seudun yrityksille. Lanta päätyy lähialueen viljelijöiden peltoon.

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

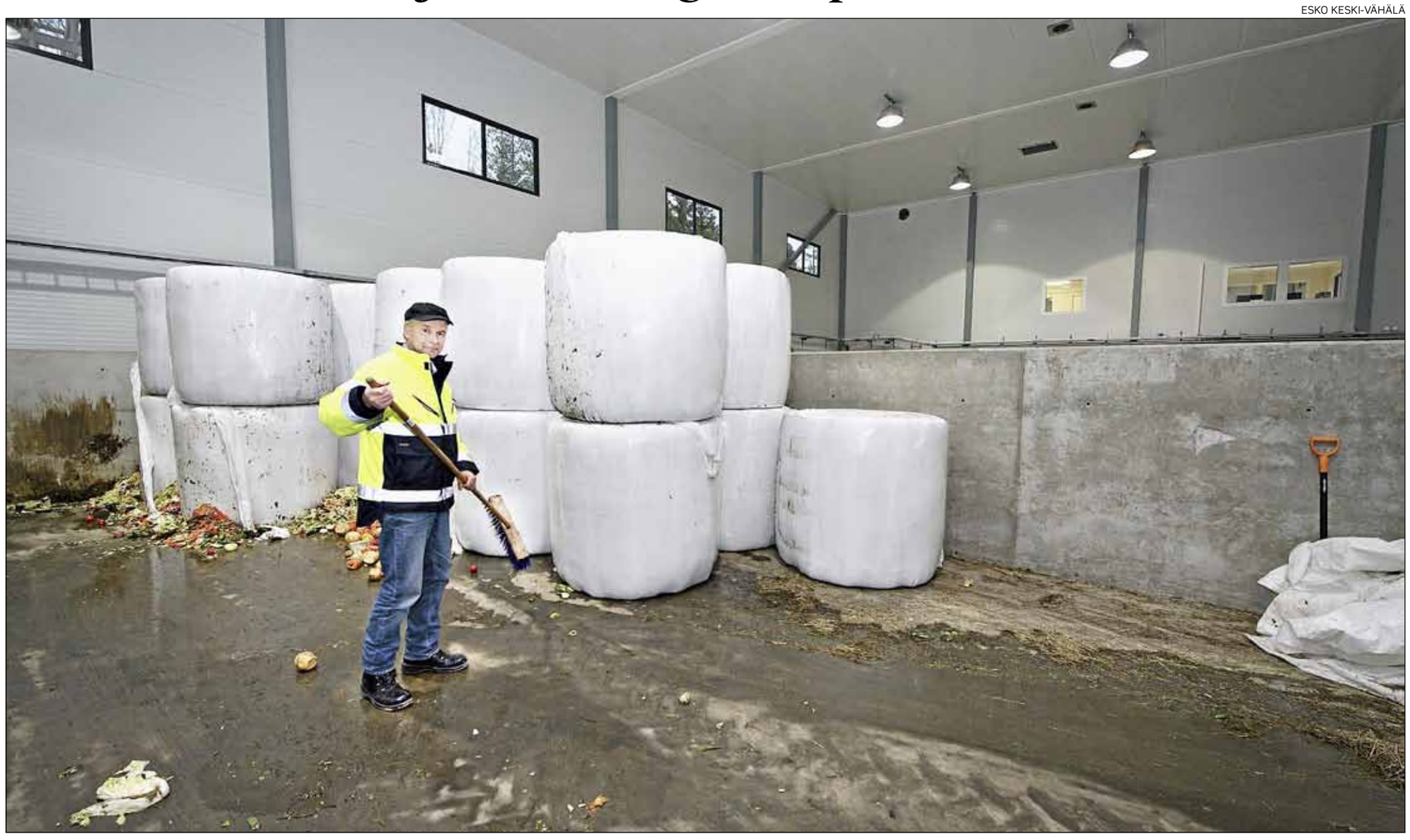
Kurt Stenvall arvioi, että kallis biokaasulaitos maksaa itsensä takaisin vuosikymmenessä.

Biokaasulaitos lisää omavaraisuutta

Jepuan biokaasulaitoksella ei ole vielä ehditty viettää virallisia avajaisia, vaikka se jo jauhaa energiaa. Viimeistelytyöt rakennuspuolella ovat vielä kesken.

”Hanke kokonaisuudessaan on alueelle arvokas. Rakennusvaiheessa hanke luo työtä Jepualle, ja pidemmällä aikavälillä tämä lisää energiaomavaraisuutta. Taloudellisesti biokaasulaitos on tärkeä. Kassavirta kulkee tänne, ei poispäin alueelta”, Stenvall toteaa.

> On laskettu, että hanke maksaa itsensä takaisin 9,5 vuodessa.«
>
> KURT STENVALL

JUKKA KOIVULA

Janne Käld (vas.), Markus Laitala ja Kurt Stenvall iloitsevat alueen taloutta piristävän biokaasulaitoksen tulosta Jepualle.

Jepuan biokaasulaitoksessa prosessoidaan enimmäkseen sikaloiden lietettä.

Oikaisu
Maataloustuottajain
yhdistysten
SYYSKOKOUKSET
pidetään 18.11.–24.11.2013
maataloustuottajaliitoittain seuraavasti

MTK

ETELÄ-SAVO
Heinävesi* **22.11.** klo 10.00 Gasthaus
* Johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali

Kokouksissa käsitellään maataloustuottajain yhdistysten sääntöjen 10 §:n 2 momentissa mainitut asiat; mm. hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistetaan jäsenmaksut vuodelle 2014. Kokouksissa toimitetaan yhdistysten johtokunnan tarvittavien jäsenten sekä muiden edustajien vaali eri tehtäviin.

Maataloustuottajain yhdistysten johtokunnat